

4H

20

Toimintakertomus 2020
Mäntyharjun 4H-yhdistys

MÄNTYHARJUN 4H-YHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2020

MÄNTYHARJUN 4H-YHDISTYS

4H-yhdistyksen toimintaa ohjaavat 4H-järjestön yhteinen päämäärä, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.

Sääntöjen mukaisesti Mäntyharjun 4H-yhdistyksen tarkoituksena on 4H-nuorisotyön avulla

1. voimistaa nuorten omatoimisuutta, yritteliäisyyttä ja käytännön taitojen hallintaa;
2. tukea nuorten terveitä elämäntapoja, kestävän kehityksen kunnioittamista sekä kansainvälistymistä;
3. edistää nuorten elämänhallintaa ja ehkäistä heidän syrjäytymistään;
4. edistää nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia

Mäntyharjun 4H-yhdistys on rekisteröity yhdistysrekisteriin. Toimintakertomusvuosi oli yhdistyksen 92.

Käyntiosoite on Asematie 3, Mäntyharju (kunnantalo).

4H-yhdistyksen Y-tunnus on 0276375-7.

JÄSENET

Yhdistyksellä oli vuonna 2020 yhteensä 137 jäsentä. Nuorisojäsenten ikäjakauma on 6-28 vuotta. Valtaosa yhdistyksen toiminnasta kohdistuu ei-jäsenille ja tavoittaa laajasti mäntyharjulaisia lapsia, nuoria ja perheitä. Yhdistyksen ryhmätoiminta on avointa, 4H-jäsenyyttä edellytetään vain nuorten työllistämis- ja yrittäjyystoiminnassa.

Kertomusvuonna **4H-toimintaan osallistui 1829 lasta ja nuorta** (1749/2019, 1890/2018). Lisäksi todetaan laaja koulu yhteistyö luokkien kanssa sekä erilaiset tapahtumat, joissa 4H on toiminut järjestävänä tahona tai kumppanina.

HALLITUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen hallitukseen kuuluivat sääntömääräisen kokouksen valitsemina ja hallituksen järjestäytyttyä seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja: Anssi Karjalainen

Varapuheenjohtaja: Janne Honkanen

Jäsen: Pirjo Keurulainen

Jäsen: Maiju Ukkonen

Jäsen: Sanna Tiilikainen

Jäsen: Jenny Reponen

Varajäsen: Heli Paaso

Varajäsen: Anu Pulkka

Nuorisojäsen: Jenni Pulkka

Hallituksen sihteerinä toimi 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja. Hallituksen kokouksiin on kutsuttu kaikki jäsenet.

KOKOUKSET

4H-yhdistyksen sääntömääräinen kokous pidettiin koronaepidemian aiheuttaman kokoontumisrajoituksen vuoksi Teams-yhteydellä etäkokouksena 12.5.2020. Osallistujina oli 11 jäsentä.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa ja päätöspykälää kertyi toimintavuoden aikana yhteensä 68.

4H-yhdistyksen hallituksen kokouksessa 24.6.2020 jaettiin luottamushenkilöiden ansiomerkit Janne Honkanen (pronssi), Anssi Karjalainen (hopea) ja Pirjo Keurulainen (hopea).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Mäntyharjun 4H-yhdistys on Suomen 4H-liiton jäsenyhdistys. 4H-yhdistyksen toimialueeseen kuuluu Mäntyharjun kunta. Edelliseen vuoteen verrattuna toimialue säilyi ennallaan.

TOIMINNAN TAVOITTEET JA OHJAUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminta vuonna 2020 perustui 4H-järjestön edustajakokouksen 24.4.2019 hyväksymään kolmivuotiseen strategiaan "Kestävää kasvua tekemällä oppien, Strategia 2020–2022". Lisäksi toimintaa ohjaavat syksyllä 2019 4H-liiton lähitukihenkilön ja yhdistyksen hallituksen kanssa käyty tuloskeskustelu ja 4H-yhdistyksen sääntömääräisen kokouksen hyväksymä vuoden 2020 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

TOIMINTA

4H-toiminnan tavoitteena on, että mukana olevista lapsista kasvaa aktiivisia, vastuullisia ja yritteliäitä nuoria. 4H-toiminta tukee kaikissa ikävaiheissa lapsen ja nuoren kasvua kestävään elämäntapaan, työhön ja yrittäjyyteen.

Paikalliset 4H-yhdistykset toteuttavat toimintaa 6–28-vuotiaille lapsille ja nuorille. 4H-järjestön avaintuotteita ovat ryhmätoiminta, 4H-akatemia, työpaikka ja 4H-yritys. Tavoitteena on, että jokainen 4H-yhdistys tarjoaa omalla paikkakunnallaan kaikkiin avaintuotteisiin liittyvää 4H-nuorisotyötä.

Paikallisyhdistyksissä toteutetaan yrittäjyyskasvatusta 4H-järjestön "Kolme askelta työelämään"-mallin mukaisesti.

1. 4H-kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestävään elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia. Leirit, kilpailut ja kouluyhteistyö tarjoavat mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen, oppimiseen ja harrastamiseen.
2. 4H-akatemia on monipuolinen tekemisen ja oppimisen ympäristö 13–28-vuotiaille. Se on osaamisen näkyväksi tekemistä, opintopisteitä ja osaamismerkkejä. 4H-akatemia on hyödyllisiä työelämätaitoja, yrittäjyyttä, kansainvälisyyttä, omia projekteja ja tekoja oman elinpiiriin, luonnon, ympäristön ja muiden ihmisten hyväksi, vapaaehtoisuutta ja vaikuttamista.
3. 4H:n kautta jo 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. 4H-yhdistykset valmentavat nuoria työtehtäviin ja työllistävät nuoria vastuullisesti. Nuori voi työllistyä 4H-yhdistykseen, yhdistyksen kautta tai työllistää itsensä perustamalla oman 4H-yrityksen.

Koronapandemiaan liittyen viranomaissuositusten mukaisesti 4H-yhdistyksen ryhmätoiminta keskeytettiin 13.3.2020. Yhdistyksen hallinto siirtyi etätööhön. Ryhmätoimintaan palattiin supistetuilla osallistujamäärillä kesäkuussa 2020.

Avaintuotteiden tulokset kertomusvuonna olivat:

1. 4H-harrastekerhoja ja teemakerhoja yhteensä 11kpl (12/2019), joissa yhteensä 214 lasta. Kerhokäyntejä vuoden aikana 1473.

Perus 4H-kerhot kokoontuivat Mynttilässä, Taajamassa, Kirkonkylällä (väistötilat, kevät) ja Toivolassa (kevät). Kirkonkylän ja Toivolan koulut lakkautettiin kevätlukukauden päätteeksi, jolloin myös kerhotoiminta niissä päättyi. Teemakerhot Heppataiturit, Safkasankarit, Iltapäiväkerhon kokkis, Metsäsalapoliisit ja Popup-kerho kokoontuivat ryhmätoiminnan keskeytysaika pois lukien koko vuoden. Lisäksi maaliskuussa käynnistettiin kaksi etäkerhoa. Etäkerhojen tehtävät laitettiin viikoittain yhdistyksen nettisivuille ja lähetettiin kerhoon ilmoittautuneille. Etäkerho osoittautui tarpeelliseksi ja suosituksi toiminnaksi lasten etäopetuskevään aikana.

Osa ryhmätoiminnasta on ollut pienryhmätapaamisia, joilla on vaikutettu lasten ja nuorten terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin ja edesautettu yhteisöllisyyden lisääntymistä omalla asuinalueella.

Suosituimmat kerhotoiminnan aiheet ovat olleet aiempien vuosien tapaan koti&keittiö, metsä&luonto, kädentaidot ja eläinaiheet.

Ryhmätoiminnassa järjestettiin myös:

- Kädentaitopajoja kuusi, materiaaleina vuolukivi, mosaiikki ja olki
- Joulukorttipajoja Siskot & Simot-hankkeessa kaksi
- Mosaiikkikurssi yhdessä Mäntyharjun Marttojen kanssa
- Luontopäiviä 3.lk oppilaille Leijonakodalla kaksi
- Metsäpäivä 4.lk oppilaille yhteistyössä Metsänhoitoyhdistyksen kanssa

Harrastekursseille ja kouluyhteistyönä järjestetyille teemapäiville osallistui vuoden aikana 109 lasta.

Leirejä järjestettiin:

- Talviloman pajapäivät, koululaisten päiväleiri 5pv (Aluehallintoviraston tuella)
- Kesäloman pajapäivät, koululaisten päiväleiri 5pv (Aluehallintoviraston tuella)

Leireillä oli mukana 34 lasta.

Kilpailuja järjestettiin:

- Pönttöperunan kasvatusta
- Kerhojen välinen toimintakilpailu

2. Nuorten työpalvelutoiminnassa työllistettiin 31 mäntyharjulaista nuorta (44/2019). Valtaosa nuorista (23) oli ensimmäisessä työsuhteessaan, nuorimmat 14-vuotiaita. Tyypillisimmät työtehtävät olivat piha- ja puutarhatöitä. Koronarajoitusten vuoksi yksityishenkilöiden kodeissa sisällä suoritettavaa työtä ei työpalvelunuorille välitetty ollenkaan. Työtehtävät olivat kaikki ulkona suoritettavia. Tämä vaikutti työtilaisuuksien määrään ja tästä syystä nuoria saatiin työllistettyä aiempaa vähemmän. Myös osa työpalvelutilauksista peruuntui epidemiasyistä. Osa nuorten työpalvelutoiminnan tehtävistä oli pitkäkestoisia, läpi kesän/vuoden toistuvia tehtäviä, osa keikkaluontoisia työsuorituksia. Lisäksi 4H-yhdistys oli TET-harjoittelupaikka paikallisille nuorille.

Työpalvelutoiminta oli kertomusvuonna merkittävä työkasvatuksen ja työelämävalmiuksien toiminto yhdistyksessä. Useita vuosia jatkunut koulu- ja yrittäjäyhteistyö on työkasvatuksen kivijalka. 4H on profiloitunut kunnassa nuorimpien nuorten työllistäjänä ja työkasvatuksen tarve ja merkitys tunnustetaan laajasti.

Työkasvatustoiminnassa järjestettiin myös:

- 4H-yrityskoulutuksia 8.lk oppilaille kolme
- Ajokortti työelämään koulutus 9.lk oppilaille yhteistyössä Yhtenäiskoulu, Mäntyharjun kunta, Osuuspankki, Veisto Oy, Mäntyharjun Apteekki ja Osuuskauppa Suur-Savo.
- CV-työpaja yläkoululaisille ja lukiolaisille yhteistyössä kunnan nuoriso- ja työllisyyspalvelut
- Työt alkavat perehdytyskoulutuksia kaksi, aiheina työturvallisuus ja pihatyöt

Työelämäkoulutuksiin osallistui vuoden aikana 138 nuorta.

3. 4H-yrityksiä oli 3kpl (3/2019). Kaksi yrityksistä oli jatkavia yrityksiä aiemmalta vuodelta, yksi yritys aloitti uutena. 4H-yritysten toimialat olivat pääasiassa luontoon ja metsä/pihatöihin liittyviä.

Yhdistys tuotti asiantuntijapalveluja tekemällä majasatohavainnot LUKU-luonnonvarakeskukselle (DigiMasi). Havainnot suoritettiin yhdistyksen kolme nuorisojäsentä. Lisäksi yhdistyksen toimesta kerättiin ja välitettiin jatkojalostettavaksi kuusenkerkkää.

Muuta toimintaa:

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toimihenkilö edusti nuorisojärjestöjä Maakuntaliiton alaisessa järjestöneuvottelukunnassa. Toimihenkilö oli myös järjestöedustaja kunnan liikenneturvallisuustyöryhmässä, hyvinvointityöryhmässä, perusopetuksen kumppanuuspöydässä ja koulun ruokailutoimikunnassa.

Kertomusvuonna käynnistettiin työ Opetusministeriön alaisen ”Suomen malli harrastaa” hankkeen aloittamiseksi Mäntyharjussa. 4H-yhdistys on ollut alusta saakka mukana valmistelemassa hanketta, jossa harrastustoimintaa tuodaan aiempaa enemmän koulupäivän yhteyteen. 4H-yhdistys on mukana hankkeen ohjausryhmässä ja tuottamassa harrastustoiminnan sisältöä Yhtenäiskoululle.

Yhdistykselle avattiin uudet nettisivut, tilastointi- ja jäsenrekisterijärjestelmät uudistettiin.

Yhdistys osallistui joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina suoritettavaan suojatiepäivystykseen Yhtenäiskoulun lähiristeyksissä. Suojatiepäivystys on osa yhdistyksen liikenneturvallisuuskasvatustyötä.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖKULUT

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen vakituisen ja kokopäiväisen henkilöstön lukumäärä oli vuoden 2020 lopussa 1 toimihenkilöä (toiminnanjohtaja). Lisäksi yhdistyksen palveluksessa oli 1 määräaikainen osa-aikainen toimihenkilö toiminnanohjaajan tehtävässä.

4H-yhdistyksen työllistämien nuorten lukumäärä oli 31, joista 13–17-vuotiaita oli 23.

4H-yhdistyksen nuorisotoiminnan henkilöstökulut olivat vuonna 2020 yhteensä -26002,70€ (-26794,98€/2019). Varsinaisen työsuhteisen henkilöstön palkkojen lisäksi henkilöstökuluihin sisältyvät ulkopuoliset palkkionsaajat. Kokouspalkkioita ei ole maksettu. Kustannuksiin sisältyvät maksettujen palkkojen ja palkkioiden eläkekulut ja muut henkilösivukulut sekä lomapalkkavelan muutos.

TALOUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen tilikauden 2020 tulos oli +2494,34€. Taseen loppusumma oli 38119,88€ (33117,60€/2019). Ylijäämäistä tulosta selittää koronaepidemian aikaansaama poikkeusvuosi. Nuorisotoiminta jouduttiin keskeyttämään ja siirtymään etätoimintaan. Työaikakustannuksia, materiaalikustannuksia ja matkakustannuksia ei syntynyt arvioidusti. Loppuvuonna ryhmätoimintojen osallistujamääriä supistettiin viranomaissuositusten mukaisiksi.

Yhdistyksen rahoitus koostui valtaosin Suomen 4H-liiton välittämästä valtionavustuksesta (maa- ja metsätalousministeriö) ja kuntarahoituksesta.

Aluehallintovirastot myöntävät vuosittain avustusta lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan ja se on merkittävä rahoitus päiväleirien ja 4H-kerhotoiminnan toteuttamisessa. Mäntyharjun 4H-yhdistys sai aluehallintovirastolta tukea

päiväleiritoiminnan toteuttamiseen. Pienryhmätoimintaan saatiin avustusta myös Essoten järjestöavustuksesta.

4H-yhdistyksen muu rahoitus koostui jäsenmaksutuloista, palvelutoiminnan tuotoista, yksittäisistä kertaluonteisista lahjoituksista (yritysten joulukorttivarat) ja muusta omatoimisesta varainhankinnasta

TOIMINNAN-/TILINTARKASTAJA

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminnantarkastajina toimivat Ulla Torniainen ja Soili Montonen.

TULEVA KEHITYS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen hallitus arvioi, että 4H-toiminnan tulevaisuus Mäntyharjun kunnassa on vakaa. Yhdistyksen ydintoiminnat, lasten ryhmätoiminta ja varttuneempien nuorten työllistäminen ja yrittäjyyden edistäminen, ovat tärkeä osa mäntyharjulaista palvelutarjontaa ja kuntakuvaa. 4H-toiminnan sisällöt vastaavat moniin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Kertomusvuoden poikkeuksellisuus koronapandemian myötä osoitti, että paikallinen 4H-toiminta on ketterää vastaamaan nopeastikin eteen tuleviin haasteisiin. Poikkeusvuosi osoitti myös sen, kuinka tärkeää tuttu järjestötoimija on monelle lapselle ja perheelle.

Mäntyharjun 4H:n vahvaa osaamista on yläkoulu- ja lukioikäisten nuorten työelämävalmiuksien lisääminen. Työelämä- ja yrittäjyyskoulutukset ovat muodostuneet perinteisiksi, vuosittain toistuvaksi osaksi koulutyötä. Yhteistyö paikallisen yläkoulun kanssa on tärkeää.

Merkittävä osa paikallisista nuorista työllistyy 4H-työpalvelun tai oman 4H-yrittäjyystoimintansa kautta. Monelle nuorelle työsuhde on ensimmäinen ja tärkeä. Mäntyharjulaista mallia nuorten työkasvatustyön tekijänä arvostetaan laajasti. Yhteistyö eri toimijoiden kesken nuorten työllistymisen edistämiseksi on vankistunut, joka edesauttaa erityisesti nuorimpien nuorten työelämään pääsyä. 4H-työn ydin on jatkossakin paikallisessa työ- ja yrittäjyyskasvatustyössä.

Ryhmätoiminta on toinen 4H-toiminnan kivijalka. 4H-kerhoissa, kursseilla ja leireillä lapset osallistuvat ja oppivat tärkeitä arjen taitoja. Ryhmätoiminnassa opitaan itse tekemällä. Perus 4H-kerhojen rinnalla toimivat teemakerhot ja pienryhmätoiminnan kokonaisuudet, joita järjestetään säännöllisesti ympäri kuntaa. Pienryhmätoiminnalla vaikutetaan ensi sijassa lasten ja nuorten hyvinvointiin ja edesautetaan yhteisöllisyyden lisääntymistä omalla asuinalueella. Aiempien vuosien tapaan on edelleen nähtävillä suuntaus, jossa lasten ja nuorten halu ja tarve harrastaa on suurta, mutta usea perhe joutuu tinkimään harrastamisesta mm. rahanpuutteen vuoksi. 4H-toiminta pystyy vastaamaan tähän tarjoamalla perheille aidosti edullista, ammattimaisesti ohjattua vapaa-ajantoimintaa. Ammattimainen ohjaus on toiminnan laadun kannalta tärkeää, sillä useat lapsiryhmät ovat isoja, lasten ikäjakauma on suuri ja mukana on usein lapsia, joilla on erityisiä tarpeita.

Toimintaympäristö Mäntyharjullakin muuttuu. Paikallinen 4H-työ tarvitsee tiloja sekä hallinnon järjestämiseksi (4H-toimisto) että ryhmätoimintojen järjestämiseen (4H-kerhot, koulutukset ja leirit). Kertomusvuonna lakkautui kaksi kyläkoulua, joissa 4H-toimintaa säännöllisesti järjestettiin. Kuntataajaman harrastustoimintaa on lisätty, mutta edelleen toivotaan haja-asutusalueelta löytyvän tiloja myös vapaa-ajantoiminnan järjestämiselle. Mäntyharjulla on käynnistynyt harrastustoimintaan liittyen hanke ”Suomen malli harrastaa”, jossa 4H on yksi uutta kerhotoimintaa tuottava taho.

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen vahvuus on osaava ja sitoutunut luottamushenkilöiden joukko. Hallituksen työskentely on kertomusvuonna ollut sujuvaa ja yhdistyksen toimintaa tukevaa.

Yhteistyössä Mäntyharjun 4H-yhdistyksen kanssa ovat olleet lukuisat tahot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt. Lämmin kiitos kaikille kertomusvuonna 4H-toiminnan mahdollistaneille tahoille.

4H-järjestön arvot

Harkinta - Head kuvaa sitä, miten tärkeää ihmisen on jatkuvasti kehittää omaa ajatteluaan sekä pyrkiä kaikessa toiminnassaan rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen.

Harjaannus - Hands tarkoittaa käytännön ja käden taitoja, joita harjoitellaan kaikessa 4H-toiminnassa. Tähän liittyvät tärkeänä osana asenteet, kuten esimerkiksi yritteliäisyys ja ahkeruus.

Hyvyys - Heart kertoo toisen ihmisen sekä luonnon kunnioittamisesta ja huolenpidosta. Siihen liittyvät myös suvaitsevaisuus, yhteistyötaidot ja hyvä käytös.

Hyvinvointi - Health on kokonaisvaltainen asia, johon liittyvät ihmisen fyysinen ja henkinen tasapaino sekä riittävä aineellinen hyvinvointi. 4H-toimija pystyy luomaan arjen hyvinvointia itselleen ja muille.

4H

Mäntyharjun 4H

Asematie 3, Mäntyharju